

PER **JOSEP CARLES RIUS**
@jcrius

NECESSITEM PODER PER PAGAR LES FACTURES DEL PASSAT

Periodista

Josep Carles Rius (Valls, 1956) és president de la Fundació Periodisme Plural. Doctor en Ciències de la Comunicació, exerceix de professor a la UAB. És autor del llibre 'Periodismo en reconstrucción' (UB, 2016). Ha estat sotsdirector de 'La Vanguardia' i ha treballat a mitjans com 'El Periódico', TVE, Público i Eldiario.es. Va participar a la fundació de 'Mestral' i 'El Pati'.

Química, Delta i tren. La seguretat de la química, la fragilitat del Delta i les comunicacions ferroviàries haurien de ser arguments polítics de primer ordre en les imminents eleccions catalanes

Els anys vint no han començat bé. És com si en uns pocs dies ens haguessin arribat les factures acumulades al llarg dels anys, de molts anys. Totes de cop. La primera en arribar, la posada en marxa del tram del Corredor Mediterrani, una excel·lent notícia per la comunicació entre València i Barcelona, però amb importants 'efectes secundaris' per les comunicacions de la segona àrea metropolitana de Catalunya.

La factura més dramàtica ha estat l'explosió a la Química. Tres vides i, com molt bé deia ahir en aquesta pàgina Francisco Fuentes, la fi de la confiança entre el territori i la seva principal indústria. Ja res no és igual després de l'explosió a la planta d'Iqoxe.

La tercera factura és l'emergència climàtica. Afecta tot el planeta, però, com porten avisant els científics des de fa decennis, hi ha zones especialment vulnerables i amenaçades per la pujada de les temperatures globals i per l'augment del nivell del mar. Una d'aquestes àrees és la mediterrània. Els qui hi vivim tenim memòria de grans temporals, de grans riudes. De vents fortíssims.

Però mai de la intensitat i dimensions del que es va desencadenar entre el 20 i el 23 de gener.

Mai el delta de l'Ebre havia sofert tant l'impacte de la força del mar. La gent que coneix i estima l'Ebre feia molts anys que denunciava que l'equilibri entre el riu i el mar s'havia trencat. Molt pocs els feien cas. Amb el temporal Glòria s'ha posat en evidència l'extrema fragilitat de l'ecosistema del delta de l'Ebre.

Ara, hauria de ser una evidència per tots.

Què tenen a veure aquestes tres factures que ens acaben d'arribar? A simple vista, res. Responen a àmbits molt diferents: comunicacions, indústria i medi ambient. Tenen orígens i magnituds molt dispersos. Però han coincidit en pocs dies. S'han fet visibles alhora, tot i que vénen de molt lluny en el temps. I, per damunt de tot, afecten el mateix territori. Aquest hauria de ser el punt de partida de la reflexió. El diumenge el *Diari* es preguntava «Tarragona existeix?».

Les elits catalanes han tractat el Camp de Tarragona i, especialment, les Terres de l'Ebre com un territori 'de segona'

La resposta no és fàcil... ni única. Tot i això, m'atreveiria a apuntar-ne una. Penso que les elits polítiques de Catalunya i bona part de l'opinió pública i publicada (els grans mitjans de comunicació privats i públics) han tractat el Camp de Tarragona i, especialment, les Terres de l'Ebre com un territori 'de segona' respecte a la gran capital, Barcelona, i el mitificat 'Nord', de Girona a l'Empordà i la Costa Brava. Un 'Nord' que també s'oblida sovint de la muntanya, dels Pirineus, que viu una despoblació endèmica.

La corona urbana de Barcelona, l'anomenat cinturó roig, amb epicentre al Baix Llobregat, també va ser un 'pati del

darrer' durant el franquisme. Però les lluites veïnals, protagonitzades majoritàriament pels immigrants que van arribar als anys cinquanta i seixanta, van dignificar els barris, les ciutats. I així es va conjurar el risc dels guetos, del fenomen de les *banlieues* franceses. Ciutats com l'Hospitalet, Cornellà, Viladecans, Sant Adrià, Badalona i tantes altres es van fer respectar i així, la primera àrea metropolitana, la de Barcelona, és avui un continu urbà equilibrat i amb una qualitat de vida raonable.

La segona gran àrea metropolitana del país, la de Tarragona-Reus, no va viure el mateix grau de reivindicacions. Els representants polítics del Camp de Tarragona potser no van estar a l'altura i, probablement, tampoc no van sentir la pressió popular que era necessària per part de la societat civil. A la vegada, es consideraven un 'Nord' respecte a les Terres de l'Ebre que, segur, es van sentir soles i oblidades en les seves demandes.

El passat no el canviarem. Les factures estan aquí. Vénen de molt lluny. Tan cares que no les podrem pagar. Però és imprescindible treure'n lliçons. Primer, la de l'autoreivindicació i l'exigència de respecte per part de les administracions de Catalunya i Espanya. Després, la convicció que només es pot revertir la situació des de la política, des de la capacitat de tenir poder. Estem a les portes de les eleccions catalanes i les tres grans factures que té sobre la taula la demarcació, les comunicacions ferroviàries, la seguretat de la química i la fragilitat del Delta, haurien de ser arguments polítics de primer ordre. Ens hi juguem el futur. I el present.